אויף פרעמדע וועגן

א שפּאַנענדער ראַמאַן פון די ליידן און קאַמף פון דעם אידישן וואַנדערער

פון דר. ל. ב—ן

(פאָרטזעצונג)

— אַלזאָ, וואָס האָ טאיר געוואָלט פון מיר ? — האָט זיך אָנגערופן דאָקטאָר עפשטיין, מיט א פאַרבאַרגענעם אומגעדולד אינ'ם קול, פילנדיק אין דר. רייכ־מאַנ'ס ווערטער גרינגשעצונג צו אים....

— מיר גיבן ארויס א אידישן זשורנאַל פאַר ליטעראַטור און קונסט — האָט דאָקטאָר רייכמאַן געענטפערט — ווילן האָבן אייער דאָלאַר און דערפאַר וועט איר יעדן מאָנאַט באַקומען דעם זשורנאַל.

— איר ווייסט דאָך, דאָקטאָר, אַז איך אינטערעסיר זיך ניט מיט אידישע שרייבערייען . . .

— איר האָט זיך געמענט אינטערע־סירן, נישקשה, זייענדיק אפילו א סאָ־ציאַל דעמאָקראַט אויך . . .

— ניטאָ מיט וואָס ! — האָט דאָק־טאָר עפשטיין געזאָגט.

ביי די דאָזיקע ווערטער האָט זיך הורקין א כאַפּ געטאָן, און לויבא האָט באַמערקט, ווי זיינע אויגן, וואָס זיינען ביז אַהער געווען אָן פאַרב און אויס־רוק, האָבן זיך פּלוצלונג מיט א נערוועזן פייערל אָנגעצונדן, און ער האָט ארויסגע־רעדט מיט פאַרשטיקטער אויפרעגונג אין קול, ווענדלענדיק זיך צו דאָקטאָר עפ־שטיין.

— פון וואַנען קאָנט איר אזוי די אי־דישע "שרייבערייען" — לעזט איר זיי אמאָל ?

— האַלט איר מיך דען פאַר אזא מישוגענעם ? — האָט דאָקטאָר עפשטיין געענטפערט מיט אירגאַנע : — נאָך דאָס פעלט מיך . . .

—קומט דאָקטאָר ! — האָט הורקין נערוועז א צי געטאָן דאָקטאָר רייכמאַן'ס ביים אַרבל : — לאָזט אים צופרידן !

— עס הויבט זיך גאַרניט אָן ! — האָט דאָקטאָר רייכמאַן געענטפערט, מיר וועלן פריער נעמען ביי אים א דאָ־קאַר, דאַן ווער ער, שוין לעזן אונזער זשורנאַל אויך ! . . . ערנסט, דאָקטאָר, ווי שעמט איר זיך ניט צו ריידן מיט אזא פאַראַכטונג פון אונזער ליטעראַ־טור ? וואָלט בעבל נערעדט אזוי פון דער דייטשער ליטעראַטור, ווען זי וואָלט אפילו אַרומער געווען פון אונזער, דער אידישער ליטעראַטור ? צו זשאַרעס פון דער פראַנצויזישער ? . . . ניין, זיי וואָל־טען דאַן געאַרבעט פאַר דער ליטעראַ־טור פון זייער פאָלק, רייכער וואָלטן זיי געזונט זי צו מאַכן . . . און איר ? . עץ, דאָקטאָר, איר פאַראַכטעט אַלעס וואָס עס איז אידיש, ניט ווייל איר זייט א קינ־דער אינטערנאַציאָנאַלער מענשהייט, נאָר ווייל איר זייט א גלות קינד ! . . . דער אידישער גלות רעדט . . . . מיט אייער מויל און ניט אינטערנאַציאָנאַל ! נו, גיט זשע דעם דאָלאַר ! . . . נו, אויב ניט, אויף מיין ערנוואָרט, איך וועל אייך נאָך מער זידלען ! . . .

— נו, גוט, גוט, איך גיב, נאָר שווייגט ! — האָט זיך דאָקטאָר עפ־שטיין א כאַפּ געטאָן, און, ארויסגעמעגט זיך פון העשענע א דאָלאַר האָט ער עס דערלאַנגט דאָקטאָר רייכמאַן'ען.

— אייער אדרעס ווייס איך . . . איר וועט באַקומען דעם זשורנאַל רעגולמעסיק יעדן מאָנאַט, און צעראַכנדיק זיך גוט־מוטיק, האָט ער א קאַפּ געטאָן דאָק־טאָר עפשטיין'ען אויבער דער פלייצע, האָט ער צוגעלייגט : — אָט אזוי, דאָק־טאָר, אז מען זידלט אויס, ווערט מען ווייכער . . . גוטע נאַכט ! . . . איר גייט, מיס עטינבערג מיט אונז ? — האָט ער זיך דאַן געווענדעט צו איר — קומט, מיר גייען אין קאַפע הויז, מיר האָבן זיך שוין לאַנג ניט געזעען . . . .

לויבא האָט זיך א רגע מיישב געווען, דאַן האָט זי געזאָגט :

— גוט, דאָקטאָר, איך גיי מיט אייך.

און זי האָט דערלאַנגט דאָקטאָר עפ־שטיין'ען די האַנט, און פילנדיק מיט אויפרעגונג זיין דרוק, איז זי אוועק מיט דאָקטאָר רייכמאַן'ען און הורקין'ען . . .

דאָקטאָר עפשטיין איז צוגעגאַנגען צו זיין הויז און ער האָט זיך אָפּגעשטעלט, א שווערער געפיל האָט אים איצט גע־מוטשעט, וואַרום ער האָט ניט געענטפערט דאָקטאָר רייכמאַן'ען, ווי געהעריק, איז, פאַרוואָס ער האָט יענעם געלאָזט ריידן מיט אזא באַליידיגנדיקן טאָן . . . .

— איך האָב נאָך, איז איך וועל נאָך אייך געבן צו פאַרשטיין אייער סאָציאַל דעמאָקראַטיזם ! — האָט ער מיט א שאַרפן געפיל פון באַליידיקונג זיך העב־מאַנט אין דאָקטאָר רייכמאַן'ס ווער־טער . . .

— אידיאָט ! — האָט ער א טראַכט געטאָן וועגן זיך אליין — פאַרוואָס האָב איך אים געשוואָרן ? . . . און וואָס וועט לויבא איצט דיינקען פון מיר ? . . . . געוויס, אז איך אין פאַרגלייך מיט יע־נעם . . .

— און ער האָט גענומען טראַכטן, וואָס ער האָט יענעם גע־אַרבעט ענטפערן, און באַלד טאַקע האָט ער אין זיינע געדאַנקען יענעם געענטפערט שאַרף, וויציק און שטעכיק אַזוי, אַז יענער, דאָקטאָר רייכ־מאַן, איז מיט צע'הרצ'עט געוואָרן פון זיינע שאַרפע ארגומענט . . .

— אין צעקלאַפּט יענעם אין זיינע געראַנ־קען, איז דאָקטאָר עפשטיין'ען לייכטער געוואָרן אויפ'ן האַרצן.

— ער וועט שוין כאַפּן פון מיר ! — האָט ער זיך א באַרוס געטאָן פאַר זיך אליין מיט א שמייכל — און דוקא וועט לויבא וועט דערביי זיין ! . . . דאַן וועט זי שוין . . .

— און זיך באַראויקט אויף זיין נצחון איבער דאָקטאָר רייכמאַן'ען, האָט דאָק־טאָר עפשטיין געגומען טראַכטן וועגן לויבא'ן און וועגן זיינע געפילן צו איר, וואָס זיינען די לעצטע צייט געוואָרן אַלץ רעטזעלהאַפטער, אַלץ אומפאַר־שטענדלאַכער פאַר אים . . .

— שוין זשע בין איך פאַרליבט אין איר ? — האָט ער זיך געפרעגט — נאָ־רישקייטן, איך האָב נאָר מיטלייד מיט איר, זי איז אזא ליבינקע, אזא אומשול־דיקע ! — האָט ער זיך געענטפערט — און זי ליידט אזוי ! . . .

ער איז ניט אריין אין הויז און איז אוועק ווייטער איבער'ן טראָטואַר.

דער פראַסט איז געוואָרן שטאַרקער, א בייסנדיק ווינטל האָט דאָקטאָר עפ־שטיין'ען געשציפּעט די שפּיצן פון די אויערן, ווי מיט שאַרפע אין פראַסטיקע פינגער. דאָקטאָר עפשטיין האָט אויפ־געשעלט דעם קראַגן פון זיין אויבערראָק און איז געגאַנגען ווייטער.

אַרום אים געווען שטיל. צייטנווייז נאָר פלעגט אויבערדרייסן די שטילקייט א דורכלויפנדיקע קאַר און דאַן פלעגט דאָס ריטמישע קלאַפּן פון די פערדישע קאַ־פּיטעס אָן דעם בריק און דאָס קלינגען פון דעם קאָנדוקטאָר מערקווירדיק שאַרף אָפּהיילן אין דער ביינאַכטיקער פראָס־טיקער לופט.

דער היטל איז געוואָרן נאָך העלער און די זילבערנע שטערן־אָך אויף אים האָבן זיך פאַר'סוד'עט דורכגעוואונען . . . .

— ווען איך וואָלט ניט געלויבט מאַ־שא'ן — האָט דאָקטאָר עפשטיין גע־טראַכט ווייטער, גייענדיק איבער'ן טראָ־טואַר : — אָבער איך ליב זי . . . איך וויים, אז איך ליב זי . . . קיין מאָל דאָקט מיר האָב איך איר שטאַרקער ניט געליבט ! . . .

און ער האָט זיך דערמאָנט אַן א ברעי־נעדיקן מאָמענט אָן ליבע צו זיין פרוי, וואָס ער האָט נאָך אין שולט מיט א פאַר טעג צוריק . . . און זי האָט פאַר אים אָפּ־געעבט, זיין פריי מאַשא, א קלאָרע, א ווייסע, א געזונטע, א בלאָנדע, מיט ליכ־טיקע פייערלאַך אין אירע בלויע אויגן, פול מיט קאָכנדיקער און באַרוישנדיקער ליבע . . .

— מאַשורקאַ, דיך ליב איך דיך ! — האָט ער מיט א וואַרימען געפיל גע־רעדט צו איר אין זיינע געדאַנקען : — מיט לויבא'ן איז מיר נאָר איינגענעם... איך האָב אויך איר רחמנות — האָט ער זיך אין זיינע געדאַנקען ווי פאַרענט־פערט פאַר זיין פרוי . . .

באַלד איז אבער פאַר אים אַרויסגע־שוואָמען לויבא אָנן איר פולער רייצנ־דער און שיינער פילור, מיט אירע שוואַר־צע, ברענענדיקע אויגן, און מיט איר צע־מישטן שמייכל אויפן לינקן אָן חנ'עוו־דיקן פּנים, און אין זיין האַרצן האָט געגומען עפּעס ציען, נאָרען און ציטערן, ווי אַן אַלטע און פאַרגעסענע פיינק־שאַפט . . . דאָס בילד פון זייז פרוי איז אָפּגעטראָטן, אויסגעלאָשן געוואָרן, ווי א העלער ביינאַכטיקער שטערן קעגן דעם בלענענדיקן, פרישן און יונגן פּנים פון דער דערוואַכטער זון . . .

— ווי שיין זי איז, ווי ליב ! — האָט ער ניט געטראַכט, נאָר געפילט מיט זיין גאַנצן וועזן, און אין זיין פאַנ־טאַזיע האָט זיך פּלוצלונג אויסגעמאָלט לויבא אין יענער לאַגע, ווי ער האָט זיך ערשט פאַרגעשטעלט זיין פרוי, ער קושט און לאַכשעט זי . . .

— פוי, וואָס פאַר א שווייגערייי ! — האָט ער זיך א כאַפּ געטאָן — ווען מען זאָל קאָנען דעם מענשן'ס געדאַנקען ליי־ענען, וואָס פאַר א מיאוס'ע היה מען וואָלט דאַן דערזעען ! . . . מען דאַרף גיין אהיים . . .

ער האָט זיך צוריקגעקערט, געזוכט צו פאַרטרייבן פון זיך לויבא'ס ביל־ד און ניט געקאָנט. געזוכט אַרויסרופן פאַר זיך זיין פרוי'ס ביל־ד און אים אין ניט גע־לונגען. לויבא האָט זיך פאַר זיינע אויי־גען געטראָגן, איז ניט אָפּגעטראָטן . . .

— וואָס וואָלט געווען, ווען איך וואָלט זיך טאַקע אין איר פאַרליבט ? — האָט ער ווייטער געטראַכט — גאַרנישט ! . . מאַשא וואָלט דאַן פאַרשטאַנען . . . . אונזער הייראַט איז דאָך א פרייע . . . כל זמן מיר האָבן גע־ליבט איינער דעם אַנדערן, האָבן מיר געלעבט צוזאַמען . . . אויפגעהערט צו ליבן, פאַנאַנדערגעגאַנ־גען זיך . . . מענשן וואָלטן געדערפט . . וואָס וואָלטן זיי גערעד'ט ? . . . עצשיידט זיך מיט דער ווייב, נו, איז וואָס ? . . . א נייס, וואָס ? . . . זי וואָלט אפשר געמאַכט א סקאַנדאַל ? ניין, ניט מאַ־שא !

— פון וואָס טראַכט איך ? . . . — האָט ער זיך פּלוצלונג א כאַפּ געטאָן — נאַרישקייטן, וועז איך וואָלט אפילו ווי געליבט לויבא'ן, וואָלט איך עס ניט גע־טאָן — ניין, ניין, ניט מאַשא'ן, זי וואָלט דערפון געליטן . . . איך ליב זי... איך בין פאַרפליכטעט צו איר . . . . ווען ניט איר אַרבעטן אין שאַפּ, איר שטיצן מיך, וואָלט איך איר שטאַרקער ניט קיין דאָקטאָר . . . און אפשר ליב איך איר דערפאַר, ווייל זי האָט מיך געשטיצט ? . . . דאַן איז עס דאָך ניט קיין ליבע, ניט די ריכטיקע ליבע — האָ־בען זיך די געראַנקען ביי אים געפאַנ־טערט אין מוח — פאַרוואָס ניט די ריכ־טיקע ? . . . איך ליב זי . . . זיכער ! היינט פאַרוואָס ליבא'ן ? . . . פאַרוואָס האָב איך פיל מאָל געהאַט צו טאָן מיט אַנדערע פרויען ? . . . אָט ערשט לעצטע וואָך אין אפּיס . . . מיט . . . ווען מען ליבט די איינענע פרוי . . . נאַרישקייט־טען, האָט טוען אַלע מענער ! . . . עס איז טאַקע א שווייגערי, אָבער . . . אָבער . . . מיט דער ליבע צו דער איי־גענער פרוי האָט עס גאָרניט צו טאָן . . . מיט יענער . . . מיט יענער . . .

פאַר זיינע אויגן האָט ווידער אויפגע־לעבט לויבא און זי האָט אים צעמישט דעם לעצטן געדאַנק . . .

(פאָרטזעצונג קומט)

ערשטער פאַרדינסט פון מאַרק טוויין

דער באַרימטער אַמעריקאַנער הומאָ־ריסט, מאַרק טוויין, דערציילט וועגן זיך ווי אזוי ער האָט פאַרדיגט די ערשטע פאַר דאָלאַר. איידער ער איז באַרימט גע־וואָרן אַלס שרייבער, האָט ער געליטן גנדיקן קוריאָז.

פרעזידענט ווילסאָן האָט געמאַכט אַן אויפנאַמע פאַר א הויכן נאַמט פון דייטש־לאַנד און דערביי געוואָלט אים מכבד זיין מיט גוטן ביר, וואָס איז די באַליבטע משקה ביי די דייטשן (געוואָן איז עס, פאַרשטיי זיך, נאָך פאַר דער פּראָהיבי־שאָן צוירה). עס האָט זיך ארויסגעוויזן אַז אין די קרעדענסן פון "וויזאָן הויז" זיינען ניט פאַראַן ספּעציעלע קופּלען צום טרינקען ביר, ווייל בכלל האָט מען אין וויזאָן הויז קיין ביר קיינמאָל ניט גע־טרונקען. דער שר המשקה פון וויזאָן הויז האָט זיך געווענדעט צו אַן אַרטיקן דייטש, גערשטנבערג, וועלכער האָט גע־דענקט ווילסאָן און דערציילט פאַלי־גנדיקן קוריאָז.

האָט א גרויסן ביר־דעסטאַראַן, וועגן ביר־אָונט, וואָס דער פּרעזידענט אָרדנט איין לכבוד דעם הויכן דייטשן גאַסט.

אין אָונט, ווען אַלע געסט זיינען גע־זעסן ביים ביר טיש, האָט דער הויכער דייטשער גאַסט, אַרייַנקוקנדיק איינמאָל אין א צווייטן מאָל אין קופּל ביר, וואָס איז געשטאַנען פאַר אים, געמאַכט עפּעס א ווערע מינע. אַלע געסט האָבן דאָס באַ־מערקט און איך געגומען אַרייַנקוקן. אויך ביי זיי זיינען די פּנים'ער געוואָרן אויס־געצויגן און פאַרוואונדערט. אַלע האָבן איבערגעלייענט אויפ'ן דעק פון זייער קופּל פאַלגנדיקע ווערטער : "דער דאָ־זיקער קופּל איז גע'גנב'עט געוואָרן ביי גערשטנבערג."

האַלט אייער היים קיל דעם זומער, וואַרים נעפּקסן ווינטער, דורך אינסולייטינג

אי צ ט מיט **טען/טעסט**, שפּאַרט געלט אויף אייערע באַהייצונג בילס. פּרעגט אייער אַרכיטעקט, קאָנטראַקטאָר אָדער דעם נאַענטסטן פאַר־טרעטער פון **טען/טעסט** אינסו־לייישאָן וועגן דעם.

INTERNATIONAL FIBRE BOARD LIMITED
1111 Beaver Hall Hill
Montreal, Que.

TEN/TEST
INSULATING BUILDING BOARD
"SOLD BY ALL GOOD LUMBER DEALERS"
Western Distributors
THE T. R. DUNN LUMBER CO., LTD.
Winnipeg, Man.

די 19-טע האָל

מיר נאָך א שטייפן ראונד פון גאַלף — — ?

צוריק צו דער קלובהויז — — א שאור — — דערנאָך — — שיין געדעקטע טישן — גוטע קאָמפּאַני.

אַרדערט טיי ! עס פּאַסט זיך אַריין—סיי איך זייט "אוועק פון דער גיים" אָדער איר האָט געמאַכט א ראונד.

רעד ראָז טיי

"איז גוטער טיי"

צוויי קוואַליטעטן — גרין לייבל און אָרענדזש פּיקאָו.

ערשטער פאַרדינסט פון מאַרק טוויין

דער באַרימטער אַמעריקאַנער הומאָ־ריסט, מאַרק טוויין, דערציילט וועגן זיך ווי אזוי ער האָט פאַרדיגט די ערשטע פאַר דאָלאַר. איידער ער איז באַרימט גע־וואָרן אַלס שרייבער, האָט ער געליטן גנדיקן קוריאָז.

פּרעזידענט ווילסאָן האָט געמאַכט אַן אויפנאַמע פאַר א הויכן נאַמט פון דייטש־לאַנד און דערביי געוואָלט אים מכבד זיין מיט גוטן ביר, וואָס איז די באַליבטע משקה ביי די דייטשן (געוואָן איז עס, פאַרשטיי זיך, נאָך פאַר דער פּראָהיבי־שאָן צוירה). עס האָט זיך ארויסגעוויזן אַז אין די קרעדענסן פון "וויזאָן הויז" זיינען ניט פאַראַן ספּעציעלע קופּלען צום טרינקען ביר, ווייל בכלל האָט מען אין וויזאָן הויז קיין ביר קיינמאָל ניט גע־טרונקען. דער שר המשקה פון וויזאָן הויז האָט זיך געווענדעט צו אַן אַרטיקן דייטש, גערשטנבערג, וועלכער האָט גע־דענקט ווילסאָן און דערציילט פאַלי־גנדיקן קוריאָז.

האָט א גרויסן ביר־דעסטאַראַן, וועגן ביר־אָונט, וואָס דער פּרעזידענט אָרדנט איין לכבוד דעם הויכן דייטשן גאַסט.

אין אָונט, ווען אַלע געסט זיינען גע־זעסן ביים ביר טיש, האָט דער הויכער דייטשער גאַסט, אַרייַנקוקנדיק איינמאָל אין א צווייטן מאָל אין קופּל ביר, וואָס איז געשטאַנען פאַר אים, געמאַכט עפּעס א ווערע מינע. אַלע געסט האָבן דאָס באַ־מערקט און איך געגומען אַרייַנקוקן. אויך ביי זיי זיינען די פּנים'ער געוואָרן אויס־געצויגן און פאַרוואונדערט. אַלע האָבן איבערגעלייענט אויפ'ן דעק פון זייער קופּל פאַלגנדיקע ווערטער : "דער דאָ־זיקער קופּל איז גע'גנב'עט געוואָרן ביי גערשטנבערג."

אַן אָפּענער בריוו צו די רבנים

שוין א פאָר וואָכן ווי די כשר'ע בוטשערס פון שטאָט אַנטאַגן זיך צו פאַרקויפן פלייש אָנגעבנדיק אַלס אורזאַכע דעם פאַקט דאָס דער רב כהנאָוויטש צוזאַמען מיט די אַנדערע רבנים ווילן אַרויפלייגן א מין מאַקסע פון איין סענט אויף יעדן פונט פלייש. קיין געגונדיקע דערקלערונג פון די רבנים וועגן זייער רעכט אַרויפצולייגן אַזא שטייער איז נאָך דערווייל צו דער אידישער באַפעלקערונג אין ווייניפעג ניט געגעבן געוואָרן, אויסער די דיקטאַטאָרישע דערקלערונג, אַז היינט איז דער בוטשער כשר און מאָרגן איז ער ניט כשר. היינט איז דער שוחט באַרעכטיקט צו קוילענען און מאָרגן איז דער זעלבער שוחט אסור און א. וו. צוליב טעמים וועלכע זיי־נען אפשר געדעכט פון אייער שטאַנדפּונקט. אָבער ניט קלאָר און פאַרשטענדלאַך פאַר דעם ברייטן עולם, וועלכער זיינען די יעניקע וואָס דאַרפן צאָלן דעם סענט (די סומע פון איין סענט אויף דעם פונט וועלן בערך שאַפן די סומע פון 30,000.00 דאָלאַר א יאָר).

מיר, די אונטערגעשריבענע ווילן דערפאַר שטעלן די פאָלגנדיקע פראַגן :

1) וואָס פאַר א מאָראַלישע רעכט באַזיצן די רבנים וואָס זאָל זיי געבן די מעגלאַכקייט פלוצלונג אַרויפ־לייגן אַזא שטייער אויף דער אידישער באַפעלקערונג אין ווייניפעג, און וואָס זיינען די אורזאַכן וואָס באַרעכ־טיקט אַזא טאָט ?

2) פון וואַנען נעמט זיך דאָס וואָס ביז איצט זיינען די גויאישע האַלסיילער געווען צופרידן צו צאָלן א געוויסע סומע די שוחטים פאַר'ן קוילענען, און מיטאַמאָל זיינען די רבנים צופרידן צו געבן זיי פרייע שוחטים און נאָך צוצאָלן זיי א געוויסע סומע פאַר יעדער כשר געקוילעטער בהמה ?

3) ווען די זעלבע האַלסיילער, צוליב דעם וואָס זיי ווען זיין פרי פון צאָלן שחיטה־געלט פאַרקויפן די פלייש ביליגער ?

4) וואָס רעכענען די רבנים צו טאָן מיט דער גרויסער סומע וואָס ווען געשאַפן ווערן דורך דעם שטיי־ער וואָס איז ארום 30 טויזנט דאָלאַר א יאָר ?

5) מיט וואָס איז די אידישע באַפעלקערונג פון ווייניפעג זיכער אַז עס וועט זיך שפּעטער מיט אמאָל די רבנים ניט פאַרוועלן צו העכערן דעם שטייער אויף 2 אָדער 3 סענט ?

6) דיינקען די רבנים אַז אזא פראַגע וועלכע רירט אָן א באַפעלקערונג פון פיפצן טויזנט נפשות איז ניט געניג וויכטיק אַז זיי זאָלן פאָדערן א פרעערדיקע באַשטימונג צווישן די רבנים און אויסגעקליבענע פאַר־שטייער פון דער באַפעלקערונג איידער זיי זיינען געקומען צו א פאַרשטענדעניש מיט די האַלסיילערס?

7) אין דער דערקלערונג פון די עדות אין "דאָס אידישע וואָרט" פון פרייטאָג דעם 13טן, ווערט גע־זאָגט אַז די גויאישע האַלסיילער האָבן דערקלערט אַז עס לויגט זיך זיי ניט צו קוילענען כשר'ע פלייש, נאָר, ווערט דאָרטן אויפ'ן אָרט דערקלערט אויב עס וועט זיי געצאָלט ווערן 1 סענט פון כשר'ע פלייש (וועלכן סענט די האַלסיילער ווערן נאַטירלאַך, צוריק צאָלן צו די רבנים) דאַמאָלסט וועט זיך שוין יאָ לייענען צו קוילן כשר־כשר, ווילן מיר וויסן וואָ איז דאָ די לאָגיק פון אזא דערקלערונג ?

8) אויב די גויאישע האַלסיילער האָבן דערקלערט אַז עס לויגט זיך זיי ניט צו קוילען כשר־כשר, פאַר־וואָס האָבן די השוב'ע רבנים ניט געפרעגט די אידישע האַלסיילער אויב עס וועט אָך זיי ניט לויגען צו קוילן אויף כשר ?

9) וואָס איז די אורזאַכע וואָס הרב כהנאָוויטש האָט געדופן נאָר די גויאישע האַלסיילער און ארויסגע־לאָזט די אידישע ?

מיר די אונטערגעשריבענע דיינקען דערפאַר אַז מיר האָבן די מאָראַלישע רעכט צו פאָדערן אַן ענטפער פון די השוב'ע רבנים אויף די אויבנדערמאַנטע פראַגן.

(אונטן קומען אונטערשריפטן פון אַרום 300 ווייניפעגער מענער און פרויען, איבערגענעבן פון אונז צו דער רעדאַקציע פון "דאָס אידישע וואָרט".)

לאָמיר צוריק שיקן היפּס'ן

קיין אַטאַוואַ!

דער מאַן וואָס פאַרדינט עס

אַלע אידן!

וועלכע זיינען פאַראינטערעסירט אין דער ווידערדערוויילונג פון

א. א. היפּס

צום פעדעראַלן פּאַרלאַמענט

זיינען געבעטן צו קומען צו אַן

אָרגאַניזאַציאָנס מיטינג

מיטוואָך, דעם 18טן יוני

8 אויגער אָונט

אין

יאָנג מענס היברו אַסאָסיאַיישאָן זאַל

980½ מיין סטריט

וואו עס וועט אויסדערוויילט ווערן א פאַסנדער קאַמפּיין קאָמיטעט וועלכער וועט אָנפירן מיט דער ארבעט פאַר דער ווידערדערוויילונג פון א. א. היפּס אלס מיטגליד צום פּאַרלאַמענט

קומט אַלע!

ברייגנט אייערע פריינט !

גוטע רעדנער וועלן אַרדעסירן די פאַרזאַמלונג

פאַר אייערע אינטערעסן

קומט אין צייט. קומט אַלע

צייטווייליקער קאָמיטעט

היימאַן און העסטריז

באַריסטערס, סאָליסיטאָרס און א. וו.
216 — מעקאַינטייר בלאָק — 216
טעלעפאָן 21 627
מר. העסטרינס וואוינונג:
306 סט. דזשאַנס עוו., טעל. 53 133

שינבין, מאָראָזניק און ראָבלין

Shinbane, Morosnick & Roblin
Barristers, Soliciters and Notaries
באַריסטערס, סאָליסיטאָרס, נאָטאַריוס
Office: 207-8 Confederation Life Bldg.
457 Main St. Opposite City Hall
טעלעפאָן 21 345—6

טשערניאַק, קאַפּשטיין און ספּיוואַק

Barristers, Solicitors, Etc.
460 מיין סטריט
טעלעפאָן 24 591 און 24 666

א. ע. קאַנטאָר

אַדוואָקאַט און נאָטאַרי
A. E. CANTOR
אפיס: 210 נאָטר דיים עוועניו
טעלעפאָן 89 223
רעזידענס:
51 353 בענערמאַן עוו. טעל. 103

ח. שולמאַן

אַדוואָקאַט און נאָטאַרי
נעלט צו לייען אויף 6½ פּראָצענט
אפיס: 592 מיין סטריט
H. SCHULMAN, B.A., LL.B.
לאָו אפיס
Ste. 11, 592 MAIN STREET
צווישן לאַגאַן און אַלעקסאַנדער
טעלעפאָן 88 482

דייווידסאָן און ראַטנער

Davidson & Ratner
באַריסטערס, סאָליסיטאָרס און א. וו.
Barristers, Solicitors, etc.
Office: 406-7 Avenue Bldg. Ph. 26 080
264 Portage Ave. Winnipeg

Doctors' Directory דאָקטוירים

IN ALPHABETICAL ORDER

Office	Residence	
58 578	51 250	**דר. ס. דוש. בערמאַק**, 834 מיין סטריט אפיס שטונדן פון 2—4 און 7—8 DR. J. C. BERMACK
54 107	54 107	**דר. דוש. ברענער**, 367 סעלקירק עוועניו אפיס שטונדן: 3—5. 7.30—8.30 DR. H. D. ISAACS & DR. J. BRENER
26 947	53 422	**דר. א. גוטמאַן**, 5—304 עוועניו בלאָק 265 פּאָרטעדוש עוועניו אפיס שטונדן: 10—12. 2—6 און ביי אפּאַינטמענטס DR. A. GUTTMAN
22 717	54 429	**דר. ס. דזשאַוויש**, 404 באַיר בלדג. שטונדן: 11—12 און 3—6 און ביי אפּאַינטמענטס DR. SIMON JAUVOISH
26 600	28 153	**דר. וו. הערשפילד**, 576 מיין סט. קאָר. אַלעקסאַנדער עוו. אפיס שטונדן 11—1. 2—5 און 7—9 DR. H. HERSHFIELD
52 744	51 772	**דר. כ. א. וויקטאָר**, קאָר. סעלקירק און סאַלטער (איבער דער באַנק) אפיס שטונדן פון 3—5 און 7—8 DR. B. A. VICTOR
53 720	52 278	**דר. א. מאָיס**, סט. דזשאַנס בלאָק, פּרוטשאַרד און מיין אפיס שטונדן פון 2—4.30 און 7—9 DR. A. MOYSE
	52 376	**דר. דזשאַ. כי. מעקטעוויש**, שטונדן 2—5 און 7—9 פרויען און קינדער קראַנקהייטן 500 קאַלעדזש עוועניו. רעז. 504 קאַלעדזש עוועניו. DR. GEO. B. McTAVISH
53 181	53 181	**דר. י. פּערלמאַן**, 291 כאַראָוס עוועניו. קאָר. טשאַרלס אפיס שטונדן פון 3—5 און 7—8 DR. I. PEARLMAN
54 866	51 968	**דר. ס. קאָבּרינסקי**, סוויט 2 קראַמפּ בלאָק (מיין און דאַפערין עוועניו.) אפיס שטונדן פון 3—5 און 6.30—8 DR. S. KOBRINSKY
24 480	49 763	**דר. מעקס ריידי** (עקס רעי) 283 פּאָרטעדוש, קאָר. סמיט (100 מאַראַנטאַ דזשענ. טראַסט בלדג.), לעבן אימאַנס שטונדן: פון 2—6 אָוונט און ביי אפּאַינטמענטס DR. MAX RADY
53 915	52 614	**דר. סעם ראָדין**, ראַיאַל בענק בילדינג (מיין און סעלקירק) אפיס שטונדן פון 3—4 און 6—8 DR. SAM RODIN
88 916	59 473	**דר. א. ל. שובין**, אפיס שטונדן 11—12 און 2—6 אפיס: בענק אָף קאָמערס בלדג., מיין און אַלעקסאַנדער רעזידענס: 414 פּטעלא עוועניו. DR. A. L. SHUBIN
55 111	54 917	**דר. פ. סעדזיאַק**, שטונדן: 3—6 און ביי אפּאַינטמענט. אפיס 962½ מיין סט. רעז. 434 סאַלטער סט. DR. F. SEDZIAK
		אויגן, אויערן, נאָז און האַלז
28 281	51 848	**דר. י. ה. בעקמאַן**, 800 באַיר בילדינג DR. J. H. BECKMAN
24 465	51 359	**דר. ד. מ. דזשענאָף**, 2-830 סאַמערסעט בלאָק DR. D. M. GENOFF

Dentists Directory דענטיסטען

IN ALPHABETICAL ORDER

Office	Residence	
51 560	41 652	**דר. י. בן עזרא**, ב.א. 962½ מיין סט. קאָר. סעלקירק DR. I. BEN EZRA, B.A.
53 720		**דר. מ. א. ברעגמאַן**, סוויט 1 סט. דזשאַנס בלאָק., 984 מיין סט. DR. M. A. BREGMAN
86 115		**דר. ס. אי. גרינבערג**, 414 באַיר בילדינג. DR. S. E. GREENBERG.
52 744	39 829	**דר. א. גאַרדנער**, 409 סעלקירק עוועניו., קאָר. סאַלטער. (איבער דער ראַיאַל באַנק) DR. A. GARDNER
56 056		**דר. ס. טשערטשיל**, סוויט 1, טריק בלאָק, 972 מיין סטריט. DR. S. H. CHURCHILL